

Saksdokumenter:

Protokoll fra møte i MKR 23.-24. november 2011

Protokoll fra møte i MKR/AU 3. februar 2012

Protokoller

Protokoll fra møte i MKR 23.-24. november 2011

Forslag til vedtak

Protokollen ble godkjent.

Protokoll fra møte i MKR/AU 3. februar 2012

Forslag til vedtak

Protokollen tas til etterretning.

Protokoll Mellomkirkelig råd (MKR) 23.-24.11.2011 Kirkens hus og Bymisjonssenteret i Tøyenkirken, Oslo

Til stede:

Kjetil Aano (leder) (ikke under sakene 38, 44, 46, 47, 48, 49 og 50), Helga Haugland Byfuglien (LVF-representant) (under sak 37 - LVF), Petter N. Dille (vara for Jakobe Olea T.H. Juul) (ikke under sakene 37, 38, 39 og 42), Karen Andrine Flatø, Ingvill Hagesæther Foss, Harold Holtermann, Oddhild Johnsen Klevberg, Henny Koppen, Aslag Lajord (vara for Anne Lise Brenna Ording) (ikke under sakene 36, 40, 41, 43), Nina Elisabeth Lind, Kjell Nordstokke, Erling J. Pettersen (BMs representant), Elise Sandnes (KEK-representant) (ikke under sakene 38 og 39), Helje Kringlebotn Sødal, Atle Sommerfeldt (KNs representant) (under sakene 40, 41, 42, 43, og 45) og Stina Frøvoll Torgauten (under sakene 43, 45 og 46)

Forfall:

Kjetil Fretheim (KISP-leder), Harald Hegstad (TN-leder), Jakobe Olea T.H. Juul, Jenny Skumsnes Moe (LVF-representant), Anne Lise Brenna Ording og Erlend Rogne (KEK-representant)

Gjester:

Per Anders Nordengen

Til stede fra sekretariatet:

Berit Hagen Agøy (generalsekretær), Per Kristian Aschim, Liv Janne Dehlin, Knut Hallen, Estrid Hessellund, Jens-Petter Johnsen, Sven Thore Kloster, Hans-Jürgen Schorre, Einar Tjelle, Gunnar Westermoen, Ole Inge Bekkelund og Synnøve Hinnaland Stendal

Som vanlig ble hver sak presentert av en saksordfører. Møtet ble ledet av MKRs leder Kjetil Aano og MKRs nestleder Ingvill Hagesæther Foss.

Torsdag 24. nov. ble MKRs 60-årsjubileum markert i Bymisjonssenteret på Tøyenkirken med Knut Vollebæk som hovedtaler med tema: *MKR – kirkens politiske aktør?*

Av programmet ellers kan nevnes:

- 60 år på 30 minutter – *glimt fra historien* v/generalsekretær Berit Hagen Agøy.
- *Utfordringer til MKR fra det økumeniske fellesskapet* v/generalsekretær Ørnulf Steen fra Norges Kristne Råd

- *Globalt engasjement i menighetene* v/ Kari Jordheim, leder av Den norske kirkes nord/sør-informasjon (KUI)

Det var også *gudstjeneste* i kirkerommet på Tøyenkirken med Harold Holtermann som liturg og Kjetil Aano som taler. Musikalske innslag var ved Andreas Utne og Carl Petter Opsahl.

Saksliste

- Sak MKR 36/11: Protokoller
Sak MKR 37/11: Saker i de økumeniske organisasjonene
Sak MKR 38/11: Orienteringssaker
Sak MKR 39/11: Referatsaker
Sak MKR 40/11: COP 17
Sak MKR 41/11: Skaperverk og bærekraft (KM-sak) – Innspill fra MKR
Sak MKR 42/11: Misjon til forandring - utfordringene fra Edinburgh 2010 (KM-sak 2012)

Sak MKR 43/11: Den norske kirkes søsterkirkerelasjoner
Sak MKR 44/11: Oppnevning av leder for Teologisk nemnd 2012-13
Sak MKR 45/11: Den norske kirkes ordning etter 2013 - Innspill fra MKR
Sak MKR 46/11: Den norske kirkes nord/sør-informasjon (KUI) - Virksomhetsplan og budsjett for 2012

Sak MKR 47/11: Oppnevning av medlemmer til Nådens Fellesskap 2012-2015
Sak MKR 48/11: Oppnevning av medlemmer til KISP 2012-15 og leder for KISP 2012-13

Sak MKR 49/11: Formalisering av Kontaktgruppa med IRN og oppnevning av medlemmer

Sak MKR 50/11: Oppnevning av medlemmer til Bibelselskapets representantskap 2012–2015

MKR-36/11 Vedtak:

1. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 14.-16. september 2011

Forslag til vedtak

Protokollen ble godkjent.

2. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 13. oktober 2011

Forslag til vedtak

Protokollen tas til etterretning.

MKR 37/11 Saker fra de økumeniske organisasjonene

MKR's behandling:

For at MKR skal kunne utføre sitt oppdrag på best mulig måte, er det svært nyttig med god kjennskap til de økumeniske organisasjoner. Derfor ønsker MKR at det nye rådet som velges i 2011, får anledning til å legge et av rådsmøtene til Genève, slik man har hatt tradisjon for tidligere. Rådet ber om at dette prioriteres i 2012- eller 2013-budsjettet.

Det er ønskelig at sekretariatet jobber videre med den økumeniske handlingsplanen som rådet får til behandling i 2012, da Dnk nå må ta stilling til en del større økumeniske, strategiske spørsmål i Europa.

Norges Kristne Råd (NKR)

Vedtak

MKR tar protokoll fra styremøte i Norges Kristne Råd 29. september 2011 til orientering.

Kirkenes Verdensråd (KV)

Vedtak

Mellomkirkelig råd tar følgende saker til orientering:

1. Rapport fra møte i Nordisk og Baltisk Faith and Order (Kirkenes Verdensråd), København, 5.-6. september 2011
2. Orientering om Arms Trade Treaty-kampanjen

Community of Protestant Churches in Europe (CPCE)

Vedtak

Rapport fra møte med kardinal Koch i Roma, 27.9.2011 og møte i CPCE-rådet i Firenze 28.9.-1.10.2011 tas til orientering. Rådet ser fram til en bredere drøfting av europeisk kirkefelleskap på sitt møte i mai 2012

Porvoo

Vedtak

Mellomkirkelig råd tar følgende saker til orientering:

1. Kommuniké fra Porvoo Primates Meeting, 3.–5. oktober 2011
2. Rapport fra Porvoo Contact Group Meeting, 5.–7. oktober 2011
3. Kommuniké fra Porvoo Consultation on Marriage, 1.–4. november 2011-14

Konferansen av europeiske kirker (KEK)

Vedtak

Mellomkirkelig råd tar rapporten fra sentralkomitémøte i KEK 21.-24. september 2011 til orientering.

Det lutherske verdensforbund (LVF)

Vedtak

MKR tar følgende saker til orientering:

1. Referat fra møte i Nasjonalkomiteen i LVF, Oslo 13.10.2011
2. Muntlig orientering om LVFs europeiske kirkelederkonferanse i Ostrava, Tsjekia 11.-14. mai 2012
3. Muntlig orientering om "Re-forming Community Diakonia in Europe", en strategisk prosess 2011-2013.

MKR 38/11 Orienteringssaker

1. Høringssvar fra Mellomkirkelig råd for Den norske kirke på høringsnotat om rituell omskjæring av gutter
2. Høringssvar fra Mellomkirkelig råd for Den norske kirke på NOU 2011:14 Bedre integrering
3. Høringssvar fra Mellomkirkelig råd for Den norske kirke - NOU 2010: 12 Ny klageordning for utlendingssaker
4. Vi deler – Globale perspektiver i trosopplæringen
5. Fellesuttalelse med IRN om religiøs ekstremisme
6. Delegasjonsreise til Midtøsten
7. Ressursmateriale for konfirmanter om antisemittisme og religiøse minoriteter

8. Trosfrihet på norske asylmottak
9. Engasjement for konvertitter og nemndbehandling
10. Uttalelse om situasjonen i Egypt og Syria

Mellomkirkelig råds behandling:

Pkt. 10: Det ble lagt fram et forslag til uttalelse om Egypt og Syria på møtet.

MKR-38/11 Vedtak:

1. Pkt. 5: MKR berømmer sekretariatet for et svært viktig og godt arbeid med fellesuttalelsen om religiøs ekstremisme.
2. Mellomkirkelig råd vedtar uttalelsen ”Egypt og Syria må respektere trosfriheten og beskytte sivile”. Uttalelsen følger vedlagt.
3. Mellomkirkelig råd tar sakene til orientering.

MKR 39/11 Referatsaker

1. Protokoll fra møte i KUIs prosjektkomité 26.9.2011
2. Referat fra møte i Samarbeidsråd for menighet og misjon 6. oktober 2011
3. Protokoll fra Samisk kirkerådsmøte 14.-16.9.2011
4. Protokoll fra rådsmøte i Samarbeidsrådet for tros- og livsynssamfunn (STL) 20. september 2011
5. Protokoll fra møte i kontaktgruppa med Det Mosaiske Trossamfund 5.9.2011 (u.off. § 14.1)
6. Protokoll fra møte i kontaktgruppa mellom Islamsk Råd Norge og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke 14. september 2011 og 2. november 2011 (u.off. § 14.1)
7. Referat fra KR 26.-28.9.2011
8. Protokoll fra møte i KISP 6. oktober 2011

MKR-39/11 Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar referatsakene til orientering.

MKR 40/11 COP 17

Sammendrag

Det internasjonale klimatoppmøtet COP 17 arrangeres i Durban, Sør-Afrika, 28.11.-9.12. Forhandlingsdelegasjoner og politiske ledere fra hele verden møtes her for å forhandle

om de ulike lands forpliktelser til å kutte i klimagassutslipp og betale for tilpasning og utslippskutt i fattige land. Som en del av Skaperverk og Bærekraft er Mellomkirkelig råd med på å mobilisere blant annet gjennom en felles underskriftsaksjon, gjennom arbeid gjennom klimagrupper i ForUM og deltakelse under selve møtet i Durban. Den økumeniske og tverreligiøse kampanjen "We have faith – Act now for climate justice" er her viktig, og med betydelig norsk økumenisk deltakelse.

MKR-40/11 Vedtak:

Mellomkirkelig råd vedtar uttalelsen "**En bindende og rettferdig klimaavtale nå!**"
Uttalelsen følger vedlagt.

MKR 41/11 Skaperverk og bærekraft (KM-sak) – Innspill fra MKR

MKR-41/11 Vedtak:

MKR har følgende innspill til Kirkerådets behandling og formulering av forslag til vedtak for Kirkemøtet:

Generelt om arbeidet på saksfeltet

Det bør understrekes at dette er et dypt moralsk og teologisk spørsmål. Kirkene hører til blant de viktigste påvirkningsaktører globalt sett. Også her hjemme har mye skjedd, og det må være en viktig oppgave for kirken å være opinionsdannende i denne saken.

Vedtaket bør gi en tydelig bekreftelse av samarbeidet med Kirkens Nødhjelp og Norges Kristne Råd og det mandatet samarbeidspartnerne er gitt.
Det er viktig å utvikle en mediestrategi både for prosjektet og kirkens eget arbeid.

Strekpunktet om kirkens eget miljøansvar bør nevnes tidlig i vedtaket.
Kirkens videre arbeid bør formidle tydelig at kirken har både tro og håp. Dette kan gjøres bl.a. gjennom formidling av gode eksempler, erfaringer og "stemmer".

Til prosjektets videre arbeid:

Vedtaket bør forsøke å tydeliggjøre adressatene i vedtaket bedre: a) kirken, b) politikken. Vedtaket bør spisses mer mot Klimameldingen og Norges forpliktelse til utslippsreduksjon hjemme. Kirken må kunne gi støtte til upopulære tiltak når det er nødvendig. Arbeidet mot stortingsvalget 2013 må vektlegges.
Når det gjelder punktet om å være dialogarena, bør prosjektet ta initiativ til dialog med oljenæringen om etiske dilemma i olje- og gassproduksjonen.

Til Dnks egen arbeid:

Det er svært viktig med en god og konkret oppfølging av grønne menigheter og det påbegynte arbeid rundt sertifisering av egne internkonsulenter for miljøfyrtårn-sertifiseringen. Bispedømmene bør få en tydelig rolle i denne oppfølgingen.

Vedtaket bør konkretisere mål der det er mulig, for eksempel ved å antyde måltall; forankring i både menighetens og bispedømmenes årsplaner og -rapporter.

Det bør vises til å tenke dette integrert i lokale planer for diakoni, trosopplæring og forkynnelse/ gudstjenestereform. Diapraksis som uttrykk for tverr-religiøst samarbeid på dette området bør også vektlegges som mulig handlingsarena.

MKR 42/11 Misjon til forandring - utfordringene fra Edinburgh 2010 (KM-sak 2012)

MKR-43/11 Vedtak:

Mellomkirkelig råd anbefaler Kirkerådet å foreslå for Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

1. Den norske kirke er en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke som sammen med hele den verdensvide kirke skal forkynne evangeliet om Jesus Kristus i nærvær, handling og ord, lokalt og globalt. Kirkens misjonsoppdrag skal forvaltes med glede, stolthet og frimodighet fordi utgangspunktet for all misjon er Guds kjærlighet i Jesus Kristus. Vårt misjonsarbeid er en tjeneste i forvandlingens og forsoningens tegn som myndiggjør oss til å være Kristi etterfølgere.

Kirkemøtet registrerer med glede en økende erkjennelse av at misjon angår hele lokalmenighetens virke, og at Den norske kirke står sammen med den verdensvide kirken i et misjonsoppdrag hvor evangelisering og diakoni hører sammen.

Edinburgh 2010-markeringen synliggjorde tilnærminger mellom den evangelikale bevegelsen og den økumeniske bevegelse ved at begge tradisjoner tydeliggjorde at misjon handler om å forkynne evangeliet både i ord og gjerning. Kirkemøtet registrer også med glede en økende bevissthet i det globale økumeniske fellesskapet om sammenhenger mellom misjon, respekt for menneskerettigheter og vern om skaperverket. Alt dette inspirerer til fornyet misjonsengasjement i vår kirke og oppmuntrer oss til et videre perspektiv og nye samarbeidsrelasjoner i norsk misjonsarbeid.

Kirkemøtet utfordres av trossøsken i andre deler av verden, slik det bl.a. ble uttrykt av evalueringsteamet fra sør som deltok i Edinburgh 2010-markeringen i Oslo. De viste oss hvorledes disippelskap - et liv i etterfølgelse og forsoning - henger sammen med spiritualitet og åndelig fornyelse. Dette angår på en særlig måte oss som kirke og som kristne enkeltmennesker i et av verdens rikeste land. Vi utfordres alle til å leve i tråd med Guds vilje i vårt forvalteroppdrag, nestekjærlighet og i arbeid for

rettferdig fred. Skal vårt vitnesbyrd bli troverdig, må også våre liv vise at vi er Kristi etterfølgere.

Kirkemøtet ser SMM som et godt og tjenlig redskap for misjonsarbeid i Den norske kirke. Men Kirkemøtet gleder seg også over andre misjonsorganisasjoner, diakonale organisasjoner og institusjoner og barne- og ungdomsorganisasjoner som bidrar til å realisere kirkens helhetlige misjonsoppdrag.

2. Kirkemøtet utfordrer menighetene:

- a) Kirkemøtet utfordrer menighetene til å virkeliggjøre sammenhengene mellom misjon, diakoni og økumenikk, for å synliggjøre enheten i Kristus og det globale fellesskapet i tjenesten. Menighetens helhetlige misjonsengasjement bør styrkes i forkynnelsen, synliggjøres i gudstjenester og i lokale planer for trosopplæring, diakoni og kultur.
- b) Kirkemøtet utfordrer menighetene til å konkretisere hvorledes disippelskap kan realiseres i vårt samfunn, gjennom bl.a. å bli 'grønne menigheter', be for den globale kirken i alle gudstjenester og øke ofringene til misjon og internasjonal diakoni betydelig. Kirken må også utfordre alle sine medlemmer til personlig givertjeneste og forbruksmønstre som bidrar til global rettferdighet og vern om skaperverket.
- c) Kirkemøtet ser det som naturlig at alle menigheter har minst én misjonsavtale i rammen av SMM eller andre misjonsorganisasjoner. Misjonsavtalene bør uttrykke fellesskapet i den verdensvide kirke og gjensidige relasjoner. Like naturlig er det at alle menigheter samtidig er engasjert i internasjonal diakoni gjennom Kirkens Nødhjelp eller andre diakonale organisasjoner.
- d) Misjon, diakoni og annet internasjonalt og økumenisk samarbeid bør beskrives i menighetenes rapportering, og bør etterspørres av biskoper og proster.

3. Kirkemøtet utfordrer bispedømmene:

- a) Kirkemøtet oppfordrer alle bispedømmer til å synliggjøre misjonsutfordringene i sitt strategiarbeid og videreutvikle SMM-samarbeidet.
- b) Kirkemøtet oppfordrer, i tråd med Strategiplan for samisk kirkeliv, SMM sentralt og misjonsrådgiverne i de tre nordligste bispedømmer til, i samarbeid med Samisk kirkeråd, å arbeide for økt andel av urfolksrelaterede misjonsavtaler i Den norske kirke generelt og samisk kirkeliv spesielt.

4. Kirkemøtet utfordrer de sentralkirkelige råd:

- a) Kirkemøtet oppfordrer Mellomkirkelig råd til å lage ressurs- og studiemateriell som bringer impulsene fra Det lutherske verdensforbund og Edinburgh 2010-markeringen ut i menighetene. Dette må skje i samarbeid med misjonsorganisasjonene.

- b) Kirkemøtet oppfordrer Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd til å arbeide videre med forsoningsprosesser i forhold til de sår norsk misjon har vært med på å skape.
- c) Kirkemøtet ber Mellomkirkelig råd gjøre Oslokoalisjon for tros- og livssynssamfunn sine Recommended Ground Rules for Missionary Activities kjent i menighetene.
Kirkemøtet forventer at all misjonsvirksomhet i Den norske kirke og i samarbeidende misjonsorganisasjoner, skjer i tråd med disse etiske retningslinjene.
- d) Kirkemøtet ber om at Bispemøtet og Mellomkirkelig Råd jobber videre med både religionsteologiske og praktiske spørsmål om kirkens forhold til andre religioner og det flerreligiøse samfunnet.

5. Kirkemøtet utfordrer SMM-organisasjonene

Kirkemøtet oppfordrer misjonsorganisasjonene til et sterkere økumenisk engasjement. Kirkemøtet ser det som naturlig at når SMM-organisasjoner samarbeider med kirker som er medlemmer av internasjonale økumeniske organisasjoner som Den norske kirke også er medlem av, så vil dette prege samarbeidet både hjemme og ute. Kirkemøtet vil særlig oppfordre SMM-organisasjonene til å delta i Nasjonalkomiteen for Det lutherske Verdensforbund, men også bidra økonomisk, og på annen måte, til å styrke Den norske kirkes samarbeid med de internasjonale økumeniske organisasjonene i deres misjonsengasjement.

MKR 43/11 Den norske kirkes søsterkirkerelasjoner

Sammendrag

Den norske kirke har samarbeidsrelasjoner på nasjonalt plan til tre kirker:

- Evangelical Lutheran Church in Southern Africa (ELCSA)
- Evangelical Church of the Lutheran Confession in Brazil (IECLB)
- Evangelical Lutheran Church in Jordan and the Holy Land (ELCJHL)

Samarbeidet med kirkene i Sør-Afrika og Brasil kan sees på som en videreføring av norsk misjonsarbeid inn i en kirkelig kontekst. For Sør-Afrikas vedkommende finnes det også bånd til ELCSA gjennom Mellomkirkelig råd (MKR) og Kirkens Nødhjelps (KN) arbeid mot apartheid og samarbeidet mellom Norden og Det sørlige Afrika. (Norden-Foccisa – videreført i Norges Kristne Råds One Body-prosjekt). Samarbeidet med Den evangelisk lutherske kirke i Jordan og Det hellige land har bakgrunn i ønsket om å sikre nærvær og en mer politisk rettet solidaritet med palestinske kristne. Alle disse avtalene er formet i forståelsen av at vi ønsker å bygge en vennsapsrelasjon mellom Den norske kirke og våre samarbeidskirker.

Det er nå gått en del år siden disse avtalene ble inngått, og det kan være nyttig å foreta en evaluering av hvorledes relasjonene fungerer med tanke på videre samarbeid.

MKR-43/11 Vedtak:

1. MKR ber sekretariatet starte en evaluering av Dnks nasjonale søsterkirkerelasjoner.
2. MKR ber om at Dnks samarbeidsrelasjoner blir drøftet på et Kirkemøte.

MKR 44/11 Oppnevning av leder for Teologisk nemnd 2012-13

MKR-44/11 Vedtak:

Mellomkirkelig råd oppnevner Stephanie Dietrich som leder i Teologisk nemnd for perioden 2012-2013.

MKR 45/11 Den norske kirkes ordning etter 2013 - Innspill fra MKR

MKR-45/11 Vedtak:

Mellomkirkelig råd ber sekretariatet utarbeide et notat til neste rådsmøte med konkrete innspill til hva MKRs hovedanliggender i det videre arbeidet med kirkeordning skal være.

MKR 46/11 Den norske kirkes nord/sør-informasjon (KUI) - Virksomhetsplan og budsjett for 2012

MKR-46/11 Vedtak:

Mellomkirkelig råd godkjenner KUIs virksomhetsplan og budsjett for 2012.

MKR 47/11

**Oppnevning av medlemmer til Nådens Fellesskap
2012-15**

MKR-47/11 Vedtak:

Mellomkirkelig råd oppnevner følgende personer som medlemmer til samarbeidsrådet "Nådens Fellesskap" 2012-2016:

Hans Erik Ruud
Ingvild Osberg
Agder og Telemark biskop
Guro Hellgren (ut 2012)

MKR 48/11

**Oppnevning av medlemmer til KISP 2012-15 og
leder for KISP 2012-13**

MKR-48/11 Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd oppnevner følgende personer som faste medlemmer til KISP for perioden 2008-2011:

Kjetil Fretheim
Arnhild Helgesen
Johan Hindahl, Oslo (foreslått av KN)
Jorunn Jernsletten
Inger Anne Marie Pulk - med personlig varamedlem Arve Vesterfjell (begge foreslått av SKR)
Iver B. Neumann
Eilert Rostrup
Björg Sandkjær
Tom Sverre Tomren
Jens Aas-Hansen

Som fast møtende varamedlemmer oppnevnes følgende:

Mari Johansen Aune
Fredrik Glad-Gjernes
Leif Tore Michelsen

Norges Kristne Råd og KUI oppnevner hver sin observatør.

2. Kjetil Fretheim oppnevnes som leder i KISP for perioden 2012-13.

MKR 49/11**Formalisering av Kontaktgruppa med IRN og oppnevning av medlemmer**

MKR-49/11 Vedtak:

MKR oppnevner for perioden 2012-2013 følgende personer som medlemmer til Kontaktgruppa mellom MKR og IRN:

Anne Hege Grung
Sunniva Gylver
Hanna Barth Hake
Olav Dag Hauge
Knut Kittelsaa
Line Marie Onsrud
Jan Opsal
Mellomkirkelig råds generalsekretær (ex officio)
Kirkelig Dialogsinters daglig leder (ex officio)
Vara: Oddbjørn Leirvik

I tillegg oppnevner Norges Kristne Råd to observatører og Kirkens Nødhjelp én observatør til kontaktgruppa.

MKR 50/11**Oppnevning av medlemmer til representanter til Bibelselskapets representantskap 2012–2015**

MKR-50/11 Vedtak:

Mellomkirkelig råd foreslår for Kirkerådet at følgende personer oppnevnes til Det Norske Bibelselskaps representantskap 2012 til 2015:

Kirkerådets direktør
Mellomkirkelig råds nestleder
Ingvar Nevland
Ann-Mari Aas
Ingeborg Jorid Vale

Rådet merker seg at det ikke er foreslått noen kandidat under 30 år, og ber om at dette må vektlegges ved senere oppnevninger.

To personer foreslått av SKRs sekretariat:
Ellen Cecilie Triumph
Nils Enar Bertil Jønsson

Neste møte i MKR: **29. februar-1. mars 2012.**

Vedlegg:

Uttalelser fra Mellomkirkelig råd:

En bindende og rettferdig klimaavtale nå!

Egypt og Syria må respektere trosfriheten og beskytte sivile

En bindende og rettferdig klimaavtale nå!

Mellomkirkelig råd for Den norske kirke har vært samlet til møte 23.-24. november 2011 og uttaler følgende:

I forkant av klimatoppmøte i Durban som begynner om få dager, vil vi tilslutte oss kravet fra den norske felleskirkelige mobiliseringen. Dette utfordrer både norske politikere og særlig forhandlingsdelegasjonen i Sør-Afrika:

Vi vil at Norge skal kutte mer i sine klimagassutslipp hjemme, og kjempe for en ny klimaavtale som er rettferdig for verdens fattige.

- Klimaforskningen viser at vi er nødt til å redusere verdens samlede klimagassutslipp med mer enn 80 % i løpet av noen få tiår for å unngå de verste konsekvensene. Rike land som Norge har både ansvar og penger til å gjøre dette. Derfor mener vi at **Norge må kutte sine klimagassutslipp med 40 % fra 1990-nivå innen 2020**. I tillegg er det viktig at Norge tar den aller største delen av klimakuttene i Norge, og ikke kjøper seg fri ved å bare betale for at andre land skal kutte for oss, gjennom såkalte kvotekjøp.

- Norge må komme i gang med sine klimakutt nå. Til tross for høye ambisjoner har Norges utslipp økt med 8 % mellom 1990 og 2010, og er ikke et godt utgangspunkt for de målene Norge har satt seg om klimakutt innen 2020. Regjeringen jobber nå med en melding til Stortinget hvor det skal bestemmes hvor mye Norge skal kutte i sine klimagassutslipp og hvor kuttene skal gjøres. Nå haster det. Derfor mener vi at **regjeringens klimamelding må komme så fort som mulig**.

- Den eneste globale klimaavtalen vi har i dag som pålegger rike land å kutte sine klimagassutslipp, er den såkalte Kyoto-protokollen. Den første perioden med utslippsmål løper ut neste år, og dersom verdens ledere ikke blir enige om en ny forpliktelsesperiode under klimatoppmøtet i Sør-Afrika, vil vi ikke lenger ha noen juridisk bindende klimaavtale som regulerer klimagassutslipp. Derfor mener vi at **Norge må jobbe for å videreføre Kyoto-protokollen, forbedre den og øke målene**.

- Klimaet kommer til å forandre seg, det ser vi allerede, med flom, tørke og katastrofer. For å hindre at fattige lider under dette, må vi tilpasse oss ved å bidra til flomsikring, brønner, orkantilpasning med mer. De fattige landene mangler ressurser til klimatilpasning, og er dermed desto dårligere rustet. Dessuten har fattige land behov for energi for å utvikle seg videre. Rike land må være med og betale for fornybar energi i disse landene, ellers vil utviklingen deres gå på bekostning av vårt felles miljø. Derfor mener vi at **Norge må legge penger på bordet til klimatilpasning og klimakutt i fattige land, og foreslå en prosess som sørger for at andre rike land gjør det samme**.

--

Mellomkirkelig råd er glad for at mange menigheter engasjerer seg for en rettferdig klimaavtale, og at den økumeniske og tverreligiøse mobiliseringen "We have faith – Act now for climate justice" er en betydelig pådriver foran og under COP 17. MKRs

samarbeidspartner gjennom mange år, Diakonia Council of Churches i Durban og Kirkens Nødhjelp er viktige tilretteleggere her. MKR vil oppfordre menighetene i Den norske kirke til å be for skaperverket og utfallet av forhandlingene under gudstjenester den 4. desember. Politisk press og bønn er begge deler viktig i en av vår tids aller viktigste saker.

Egypt og Syria må respektere trosfriheten og beskytte sivile

Mellomkirkelig råd for Den norske kirke uttalte på sitt rådsmøte 23. november 2011 følgende:

Mellomkirkelig råd følger med stor interesse de sosiale og politiske endringsprosessene i Midtøsten, men vi er svært bekymret over eskaleringen av volden i spesielt Syria og Egypt. Vi er generelt også bekymret for sosiale og politiske menneskerettighetsbrudd i regionen, som bl.a. resulterer i at stadig flere kristne emigrerer. Det er med dyp sorg vi mottar meldinger om at kristne og andre religiøse minoriteter trakasseres og forfølges på grunn av sin tro. Mellomkirkelig råd fordømmer på det sterkeste drap og overgrep mot sivile demonstranter som begås av myndighetene i Egypt og Syria.

Mellomkirkelig råd oppfordrer norske myndigheter til å øke sitt press på Syria for at myndighetene skal avstå fra vold, og at den lovfestede religionsfriheten kan gjelde alle grupper. Vi utfordrer også våre myndigheter til aktivt å bruke sine kanaler for å styrke demokratiarbeidet i Egypt, slik at religionsfrihet innfris for alle religiøse minoriteter, og at dette får betydning i egypteres hverdagsliv. Mellomkirkelig råd ber norske myndigheter om å øke presset på egyptiske myndigheter for å stille lovbrytere og overgripere fra de siste tiders optøyer og religiøse trakassering til ansvar og straffeforfølge dem.

En del bispedømmer og flere menigheter i Den norske kirke har gode vennskapsrelasjoner med menigheter og bispedømmer i ulike land i Midtøsten, også i Egypt og Syria. MKR er glade for dette engasjementet, for forbønn, omtanke og konkret solidaritet for brødre og søstre i Midtøsten.

Mellomkirkelig råd oppfordrer alle menighetene i Norge til å fortsette å be for en fredelig utvikling i regionen, for reell trosfrihet og ikke-diskriminering for minoriteter og for gode relasjoner mellom muslimer, jøder og kristne. Vi oppfordrer til et forsterket økumenisk engasjement i Norge for forfulgte kristne og for alle andre som lider under manglende respekt for trosfriheten. Vi ønsker at Norges Kristne Råd og frivillige kristne organisasjoner som arbeider i regionen, blir viktige arenaer for et økumenisk samarbeid om denne saken.

Den norske kirke v/Mellomkirkelig råd vil sende en delegasjon til flere land i Midtøsten i mars 2012. Gjennom samtaler med kristne, muslimske og jødiske ledere, forskere, politikere, organisasjoner, og i nært samarbeid med Kirkenes Verdensråd, Middle East Council of Churches og andre partnere i regionen, vil vi danne oss et bilde av hvordan vi best mulig kan støtte opp om demokrati og religionsfrihet. Denne reisen er en oppfølging av Kirkemøtesaken fra 2008 om kristne i Midtøsten. Den er både et solidaritetsuttrykk overfor trossøsken som lever under svært krevende forhold, men også et ledd i Mellomkirkelig råds arbeid for menneskerettigheter, fred og religionsdialog.

Oslo, 23.11.11

Protokoll

Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg (MKR/AU)

3. februar 2012

Kirkens hus, Oslo

Til stede:

Kjetil Aano (leder), Ingvill Hagesæther Foss, Erling J. Pettersen (representant for Bispemøtet), Nina Elisabeth Lind, Erlend Rogne og Stina Frøvoll Torgauten (ikke til stede under sakene 5, 6, 7, 9, 10 og 11)

Forfall:

Harold Holtermann

Til stede fra sekretariatet:

Berit Hagen Agøy, Einar Tjelle, Beate Fagerli (under sakene 6/12, 9/12 og 10/12) og Sven Thore Kloster (under sak 02/12)

Saksliste

Sak MKR/AU 01/12: Protokoller

Sak MKR/AU 02/12: Orienteringssaker

Sak MKR/AU 03/12: Rapporter

Sak MKR/AU 04/12: MKR-møtet 29. februar-1. mars 2012

Sak MKR/AU 05/12: Oppfølging av Håndvåpenkampanjen (ATT)

Sak MKR/AU 06/12: Oppfølging av saken om klimarettferdighet

Sak MKR/AU 07/12: Oppnevninger 2012

Sak MKR/AU 08/12: Arbeid for dalitenes rettigheter

Sak MKR/AU 09/12: Den norske kirkes ordning etter 2013

Sak MKR/AU 10/12: Skråstola for vigslede diakoner, kateketer og kantorer

Sak MKR/AU 11/12: Rapport fra KEKs sentralkomitémøte og Revision Working Group

MKR/AU 01/12 Protokoller

1. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 13. oktober 2011

Vedtak

Protokollen ble godkjent.

2. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 23.-24. november 2011

Vedtak

Protokollen tas til etterretning og oversendes MKR til godkjenning.

MKR/AU 02/12 Orienteringssaker

1. Åpent brev til justisministeren med krav om UNE-reform
2. Brev om avgjørelsesform i konvertittsaker i UNE
3. Brev til Justisministeren med felles innspill angående monitorering av tvangsretur
4. The Bethlehem Call 2011: Here we stand - Stand with us
5. Kom og se! Norske pilegrimers møte med palestinske kristne
6. Pressemelding: Kirken er kritisk til regjeringens returavtale med Etiopia
7. Støtte fra UD til KVs Midtøsten-engasjement. (Muntlig rapport fra Beirut-konferanse)
8. Rapport fra Nordisk sekretærmøte 30.1.-2.2.
9. Oppfølging av «Ingen er ulovlige»-kampanjen
10. Volden i Nigeria
11. Oppfølging av «Ekstremismeuttalelsen» fra MKR og IRN (november 2011)
12. Folkemøte om «Religion og Menneskerettigheter» i mars
13. Ståsett-utvalget. Naturlig at MKR kommer med en kommentar til denne i februar 2013. (behandles i Kirkemøtet i april samme år)
14. Knut Refsdal begynner 1.5. som ny generalsekretær i NKR
15. Generalsekretær i LVF, Martin Junge, kommer på besøk til Norge 10.-12.4.

Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar sakene til orientering.

MKR/AU 03/12 Rapporter

Rapport nr. 34/2011 **Trond Bakkevig**
Rapport fra reise til Jerusalem 17.-19. oktober 2011 (u.off. § 24.3)

- Rapport nr. 38/2011 **Berit Hagen Agøy**
Rapport fra FNs 66. generalforsamling, 18.-26.10.2011
- Rapport nr. 39/2011 **Lars-Petter Helgestad, Christine Amadou og Sven Thore Kloster**
Rapport fra delegasjonsreise til Roma fra Oslokoalisjonens prosjekt om misjon og menneskerettigheter 27.-29. november 2011
- Rapport nr. 40/2011 **Trond Bakkevig**
Rapport fra reise til Jerusalem 12.-19.12.2011 (u.off. § 24.3)
- Rapport nr. 5/2012 **Sven Thore Kloster**
Rapport fra misjon- og menneskerettighetsworkshop på Sri Lanka 2.-6. januar 2012

Vedtak:

Rapportene tas til orientering.

MKR/AU 04/12 MKR-møtet 29. februar-1. mars 2012

MKR/AUs behandling:

En halv dag i det flerkulturelle Oslo med fokus på religionsdialog bes tatt inn i programmet.

Vedtak:

MKR/AU godkjenner den foreslåtte sakslisten for MKR-møtet 29. februar-1. mars 2012 med forbehold om eventuelle tilleggssaker.

MKR/AU 05/12 Oppfølging av Håndvåpenkampanjen (ATT)

MKR/AUs behandling:

Vi søker nå Utenriksdepartementet om nye midler til oppfølging av kampanjen i 2012. Det arbeides blant annet med en kronikk i fredsplattformens regi, og med et KV «side-event» under selve konferansen i sommer.

Vedtak:

MKR/AU tar saken til orientering og ber sekretariatet følge opp saken i henhold til de innspill som kom fram på møtet.

MKR/AU 06/12 Oppfølging av saken om klimarettferdighet

MKR/AUs behandling:

Primært samarbeides det i *Skaperverk og bærekraft* om dette. Et særlig fokus i vår er regjeringens varslede klimamelding. Blant annet er vi med på et felles brev til statsminister Stoltenberg.

Det er viktig at vi skaper arenaer for dialog i forhold til dette temaet, både med andre organisasjoner og livssynssamfunn og med næringslivet.

Biskop Erling Pettersen i Stavanger har tatt initiativet til en drøftelse av dette og er blitt invitert til debatt blant annet under oljemessen i Stavanger. «Fornybar energi» er ett av temaene. Tilbakemelding for oljebransjen tilsier at de aller fleste mener at dette er viktige problemstillinger.

Det er viktig å finne en god balanse mellom tydelighet og det etisk prinsipielle.

Vedtak:

MKR/AU tar saken til orientering og ber om at sekretariatet følger den opp i henhold til samtalen. Et utkast til uttalelse vinklet mot klimameldingen ønskes til neste MKR-møte.

MKR/AU 07/12 Oppnevninger 2012

Vedtak:

MKR/AU tar saken til orientering og ber om at sekretariatet følger opp de oppnevningene som skal foretas i løpet av 2012.

MKR/AU 08/12 Arbeid for dalitenes rettigheter

Sammendrag

Dalitenes situasjon med tanke på diskriminering og brudd på menneskerettighetene er dramatisk, og noe MKR har hatt på sakskartet i flere år. Noe av det viktigste for MKR er å påpeke uretten ut fra det kristne menneskesynet, gjøre problematikken kjent samt å arbeide systematisk med saken gjennom norske og internasjonale nettverk. Viktig at vi gjør det **med** dem og ikke **for** dem. Kontakten med indiske kirker og LVF og KV er derfor viktig.

MKR engasjerer seg ytterligere denne våren ved å bli medlem av et nyopprettet dalit-solidaritetsnettverk, knytte kontakter med søsterkirker og dalit-/menneskerettighetsorganisasjoner i India, og være medarrangør på en større høring.

Vedtak:

MKR/AU tar arbeidet til orientering og bes om å bli holdt underrettet om arbeidet. Menneskerettighetsutvalget bør involveres i forhold til strategisk rådgivning for det nye nettverkets menneskerettighetsarbeid.

MKR/AU 09/12 Den norske kirkes ordning etter 2013

MKR/AUs behandling:

Det ble gitt en muntlig orientering om Kirkerådets arbeid med kirkeordningen og høringsprosessen. MKR/AU var særlig opptatt av hvordan høringsprosessen vil fungere når den kommer samtidig med arbeidet med innføring av ny liturgi.

Vedtak:

MKR/AU stiller spørsmål ved hensiktsmessigheten av å ha en høring nå, før grunnlovsendringene i vår.

MKR/AU 10/12 Skråstola for vigslede diakoner, kateketer og kantorer

MKR/AUs behandling:

MKR/AU diskuterte de økumeniske implikasjonene i saken.

Vedtak:

MKR/AU har følgende innspill til saken om Skråstola for vigslede diakoner, kateketer og kantorer:

Utfra saksutredningens hovedlinjer vil vi be MKR vurdere om det er klokt om vi i første omgang åpner kun for diakoner.

MKR/AU 11/12 Rapport fra KEKs sentralkomitémøte og Revision Working Group

MKR/AUs behandling:

Erlend Rogne, medlem i KEKs sentralkomit , orienterte om arbeidet med omorganiseringen av KEK. MKR vil få rapporten fra Revision Working Group til sitt møte i mai.

Vedtak:

MKR/AU tar rapporten fra sentralkomitémøte i KEK 23.-25. januar 2012 til orientering med følgende kommentarer:

Det settes ned en arbeidsgruppe som forbereder et høringssvar til MKRs mai-m te.

Neste møte i MKR/AU: ~~Fredag~~ ^{Torsdag} 29. mars 2012, kl. 10-14 på Stavanger bispedømmekontor, Lagårdsveien 44.